

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEŽOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE
POJEDINI BROJ Din. 1:50

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO
DIŠNJE Din. 60. — ZA INOZEMSTVO Din. 120.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 9.

Šibenik, 28. ožujka 1925.

God. V.

Reakcionarni mentalitet.

Sa upravo trajnim ogorčenjem pratimo političke događaje u Italiji i Španjolskoj te s preziranjem pišemo o kolonijalnoj politici Velike Britanije. Kad čitamo, kakve muke moraju podnašati Indijci Ghandijeva tipa, upravo od srca nam se otima usklik protiv reakcije, s kojim hoćemo protestirati protiv nasilnih, protivusocijalnih, nadržanih metoda. A ipak! U izricanju svoje mržnje protiv reakcije; u protestima protiv diktatorskih režima; u prosuđivanju naših društvenih prilika te u svakom našem djelu ima stalno više reakcionarnoga duha, nego bi to mislili.

Osvrnimo se samo na gospodarsku stranu našega života. Francuska revolucija te američka borba za oslobođenje donijela nam je tip buržuja — građanina, koji se strogo brine za svoju udobnost i dobro življenje bez obzira na sučovjeka. Moderni kapitalizam nam je dao jedan sistem, koji stavlja kapital nad radom, koji shvaća odnos poslodavca i radnika do skrajnosti mehanički. Bilo je očekivati, da će buržujski mentalitet sa kapitalističkim sistemom iščeznuti nakon strahoga rata, koji je u čovjeka probudio spoznanje ljudskih nevolja. No do toga nije došlo. U gospodarskom životu mjesto toliko tražene socijalizacije najvažnijih dijelova gospodarstva, dobio je svijet sistem nacionalizacije, t. j. gospodarski život jedne države je istina prešao u ruke državljana te države. No od toga cjelina ljudske zajednice nije imala koristi. Mjesto agrarne reforme, kojim bi se bar donekle ublažila jedna nepravda te dobila sigurnost i neovisnost jednoga staleža, dobilo je težaštvo razna prethodna naređenja. No do konačnog rješenja nije ni došlo. Kod nas u gospodarskom životu prevladuje reakcionarna misao. Samo radi reakcionarne misao je moguće, da bude n. pr. državni proračun za vojničke potrebe pet ili šest puta veći od onoga prosvjete ili socijalne politike. No nije to samo kod države. I u manjim društvenim zajednicama prevladuje reakcionarni, nesocijalni mentalitet. Opća radna dužnost, da spomenemo samo nju, revolucija bezbrizne rentijere ili ljude, koji do skrajnosti teže za lagodnim životom, a takvih je mnogo. I baš radi nesocijalnog pojmovanja življenja stradaju milioni radnika i državljana, koji su okršteni nazivima „proletera“.

I prosvjetna strana života nas osvjeđuje, da u ljudskom društvu vlada reakcionarni mentalitet. Tu postoje „viši“ i „niži“. Čovjek, koji ima nešto kaputa i šešira pljučka s visoka na čovjeka pripristo obućena, a koji znojem lica svoga zaruđuje kruh. B. razazija se ogradila kineskim zidom od sirotinjskih radničkih slojeva. O tome govore razna gimnastička i sportska društva, koja unášaju u svijet

pojmove o socijalnoj nejednakosti. I stoga se nemojmo čuditi, što je n. pr. smrt Zrinsko-Franka panskim knezova dignuta do kulta, dok se do takvog kulta ne može podignuti uzvišena osoba seljaka Gupca, koji predstavlja jedan veliki socijalni pokret, kao ni sirotinjski lik Eugena Kvaternika.

Reakcionarni mentalitet razdvaja ljudsko društvo. On čini, da i kultura postaje monopolom pojedinih kasta. Zato je i školski sistem u svim svjetskim državama takav, da samo onaj, koji ima novca i koji hoće da postane gospodin, može da nešto više uči, dok se za radničke staleže ne može dobiti ni jedna srednja općenita izobrazba. A kad samo pogledamo naukovne osnove naših srednjih zavoda, opazit ćemo, da se predaje o životu žaba i kukaca, ali ne o životu čovjeka kao socijalnoga bića, te da se odgaja za znanost, ali ne i za ljudsko društvo.

Najteža rana naša, to je politički život. U njemu bi se imale kao u svojoj rezultanti skupljati skupine našega kulturnog i gospodarskog te općesocijalnog života. I to je doista

RADIĆEVCI PRIZNAJU USTAV, MONARHIJU I JEDINSTVO NARODA.

Jučer prije podne na sjednici Nar. Skupštine uzeo je riječ nar. zast. Pavle Radić, da daje konačnu izjavu u ime hrv. selj. stranke. Uvodno se spomenuo, da se Hrvati nalaze u Skupštini kao kod svoje kuće te je u nastavku svoga govora istakao rad oko narodnog sporazuma, koji mora polaziti sa realnog terena, a to je Ustav. Istakao je, da smatra HSS jedinstvo države iznad svake sumnje, a vladajuću dinastiju Karađorđevića izvan svakoga pitanja. Nakon toga kaže Pavle Radić, da su Hrvati, Srbi i Slovenci jedan narod te čita dugu izjavu, u kojoj se spominje, da je HSS pripravna da sudjeluje u radu oko konsolidacije države. HSS da nema nikakvih obveza prema Seljačkoj Internacionali. Pavle Radić obraća se vladinoj većini, da na temelju te izjave odluči o verifikaciji radićevih mandata.

Radićeva izjava je primljena sa burnim odobravanjem opozicije t. djelomično i radikala. Osobiti je jak dojam ostavila izjava Radićeva, da u ime svoje, u ime HSS te u ime samoga predsjednika Stjepana Radića priznaje Vidovdanski ustav i monarhiju.

Tom izjavom je hrv. seljačka stranka opozvala sve ono, čim je kroz šest godina opravdavala svoju politiku i varala hrvatski narod.

Nar. zastupnici se tuku i psuju.

(Posebni dopis „Narodne Straže“.)

BEOGRAD, 25. ožujka 1925.

U Beogradu se već četvrti dan svadaju oci domovine. U prilikama, u kojima se vrši verifikaciona debata, je bilo razumljivo, da će se morati sukobiti dva mišljenja, koja će uz birane ali neparlamentarne, izraze lopov, hulja, lupež, prostak, gad te još nekoliko sličnih cvjetova trgati stolice stenografa, kojima je radikal Petrović lemao davidovičevca Stefanovića, te poklopce (pultove) zastupničkih klupa. Na koncu konca bilo je, da se potuče 315 zastupnika, nego nekoliko milijuna ljudi naroda.

U nedjelju ujutro je sjednica Skup-

tako. U političkom životu se zrcali isti mentalitet svemoćne reakcije. U Španjolskoj je moguće, da se održava jedna protivusocijalna diktatura, u Italiji isto tako, a po čitavom svijetu se kao o najprostijoj i najjednostavnijoj stvari govori o povratku ideja Luja XIV. te načela *L'état c'est moi!* — *Ja sam država!* Apsolutizam nije pokopan. Moguće su još uvijek vojničke diktature, a da i ne govorniko o raznim imperijalističkim težnjama pojedinih država prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu. Moguće je i građenje ubilačkih, ratnih objekata. Sve to zato, što je čovjek previše protivusocijalan te što u svojoj duši goji militarističke, kapitalističke i nacionalističke reakcionarne ideale.

Stoga, ako danas osjećamo, i ako nejasno i jednostrano, težinu reakcije, to se kao dužnost nameće čovjeku, da odbaci u svemu reakcionarni mentalitet. U ljudskoj zajednici je moguća samo jednakost, koja će opirući se o bratstvo izgraditi socijalnu državu. A mi trebamo socijalnu državu, jer će inače naše socijalno življenje krenuti davno izbrisanim tragovima feudalne i apsolutističke protivusocijalne države.

Pivka, koji je replicirao na napadaje predgovornika, uzeo je riječ dr Bazala.

Dr Bazala: Gospodo narodni zastupnici (radikal Aleksić: Ispravite to. Ovdje nema zastupnika, ovdje su nar. poslanici). Vrlo dobro! Ja primam vaš ispravak i konstatiram, da nas je tu dviju vrsti: jedni su poslani od vlade, a drugi su došli ovamo da zastupaju narod. (Pljesak na lijevicu. Kod radikala vika i protesti). Dakle, gospodo vladini poslanici i narodni zastupnici... (Velika vika. Pljesak kod opozicije. Aleksić: Eto vam sporazuma!)

U velikoj vici gube se riječi govornika. Radikal Andrija Protić i Aleksić žestoko protestiraju. Iz centruma, koji su zaposjeli radikali, trči radikal Srećković prema govorniku, pred koje se postavljaju Slovenci Žebot i Smodej te nekoliko davidovičevaca. Dolazi do gužve i do šakanja. Bazala je udaren u glavu te u obraz, a iz nosa mu ide krv. Pučanin Žebot hvata za prsa Srećkovića, kojemu dolazi u pomoć Tomo Popović, ali ga Žebot baca na zemlju. U galami se ističu Žanić, radikal Grgin, koji danas, kad nema u Skupštini Blaška Rajića, posjeduje najjači glas, te neki radikali-seljaci. Hrvatski se zastupnici drže mirno te se ne miješaju u tučnjavu, iz koje je izveden Bazala. Neki zastupnici, da galama bude veća, lupaju sa pultovima. Narodni poslanici hvataju stolice stenografa, koje su pomične te se mlate, tako da se sred lica radikala Srećkovića opaža debela masnica, a nekim je zastupnicima lice izgubeno. U velikoj galami je predsjednik prekinuo sjednicu te se sa ministrima zaklonio u kabinete. Žandarmima je jedva uspjelo da uspostave red, našto je dr Subotić otvorio ponovno sjednicu te izjavio, da će kivci tučnjave biti strogo kažnjeni. Dr Bazala je nastavio svoj govor. Iza Bazale govorio je pribičevičevac dr Paleček, koji je od opozicije pozdravljen burnim povikima „Thurn-Taxis!“ Govore i zastupnici Džafer Kulenović, radikal Grgurević, davidovičevac dr Anđelinović, koga i radikali pažljivo slušaju, te ministar policije Maksimović. Na koncu debate predsjednik iznaša prijedlog vladine većine, da se usvoji prijedlog verifikacionog odbora te da se osnaže neosporeni mandati, te prijedlog opozicije, da se ti mandati ponište i raspisu novi izbori. Kod glasovanja, koje se obavlja ustajanjem i sjedenjem, većina prima prvi prijedlog.

Sjednica od ponedjeljka je počela sa otvorom rasprave o osporenim mandatima, a to su oni SLS u mariborskom okrugu, te u bregalničkom okrugu, kao i svi mandati radićevaca. Prvi govori zemlj. Vajčić, koji se žali na nasilja vlade na zemljoradnicima. Iza njega uzima riječ zastupnik SLS Franc Smodej. Negativan je strašno uzrujao samostalno monokrate, ali se Smodej nije dao nesti te je vrlo

jakim glasom iznašao nasilja pribičevčeva. Njegov je govor bio prekidan burnim upadicama vladinih stranaka, na koje je opozicija odvrćala povikima „Thurn-Taxis!“ U sali se očekivalo, da će radi toga sekvestra te radi drugih korupcijskih afera doći do velikih nereda, jer je i sam Svezotzar Pribičević bio neobično uzrujan.

Iza govora Smodeja uzeo je riječ Sv. Pribičević, da odgovori na napadaje Smodeja, te kuša opravdati proganjanje činovništva.

Pribičević: Poslužio sam se istim pravom, kojim se služio i g. Korošec. (Dr Korošec: To nije istina! Premještali ste definitivno namještene učitelje! Vi ste kršili zakon!)

Pribičević prosljeđuje te brani dra Žerjava, o kome je Smodej rekao, da je bio nekad radi lakomisljenoga bankrota osuđen, a kasnije pomilovan.

Pribičević: Dr Žerjav je bio potpredsjednik zemaljske vlade za Sloveniju, kad je vaš dr Brejč bio predsjednikom (Glas: Ali mi ga nismo postavili, nego vi! Govorite o Thurn-Taxisu!) Davidović je u jednom članu optužio dra Korošca sa korupciju. (Dr Korošec: Ta izjava je lažna!) Gospodo, vi ste nečasni! (Buka kod jugoslavenskog kluba). Operirate s nebom i paklom! (Franc Smodej: Napred! O Thurn-Taxisu govorite!) — Dr Korošec: Ako tko krade za stran-

ku, to je krada! Zašto kradeti vi! Nemojte krasti!

Dolazi do velike galame. Dr Korošec udara šakom po klupi i viče: Oduzmite mu riječ, g. predsjedniče! To je sramotna uvreda! Opozicija viče protiv Pribičevića, a pojedini zastupnici ga apostrofiraju sa izrazima „Ciganin“. Predsjednik prekida sjednicu. Galama se polako stiša te predsjednik dr Subotić preotvara sjednicu, ali izjavljuje da nije ništa čuo, što je Pribičević govorio. Galama se ponovila, kad je Smodej počeo čitati dugi niz progovora slovenskih učitelja i profesora.

Utorak se nastavila debata o mandatima u bregalničkom i mariborskom okrugu.

Danas je pročitana odreka Nikole Pašića na mandatu u banjalučkom okrugu te u gradu Beogradu te pismo dra Korošca, kojim se ovaj odriče mandata, u mariborskom te ljubljanskom okrugu, a zadržava mandat grada Ljubljane. U mariborskom dolazi za njegovog zamjenika Andrej Beljanič, a u ljubljanskom Franc Kremžar.

Debata se vodi stručnjački. Govorio je i dr Polić te sa pravničkom strane dokazao neispravnost poništenja radičevskih mandata. Međutim o njima odluka visi.

nepovredive, a čije se definitivno unutrašnje uređenje ima izvesti slobodnim narodnim sporazumom Srba, Hrvata i Slovenaca prema dolje izloženim načelima.

2. Definitivno izvođenje narodnog sporazuma normalnim zakonskim putem i na osnovi demokratske vladavine bez ikakvih unutrašnjih potresa i bez slabljenja našeg međunarodnog položaja, najpotpunije je moguće samo sa monarhijskom engleskog tipa, a zasnovano i izloženo u narodnoj suverenosti.

3. Naša država ima da bude seljačka (ljudska) demokracija, uređena po sistemu self governmenta (samouprava), od općina sve do parlamenta.

4. I blok u cjelini i pojedine stranke u njemu složne su u tome, da je njihova politika potpuno samostalna i opredijeljena jedino voljom naroda i narodnim interesima, pa stoga ostaje i u buduću slobodna i nezavisna od svake obaveze prema inozemstvu.

Iz domaće i vanjske politike.

U slučaju poništenja radičevskih mandata opozicija misli napustiti Skupštinu. Ipak po vijestima beogradske Vremena opozicija nije složna upogled taktike izvan parlamenta. Jedna grupa, koju vodi dr Korošec, a u kojoj su Slovenci i Hrvati, misli da se, dode li do poništenja hrvatskih mandata, odreknu svi zastupnici mandata te da ne učestvuju ni u naknadnim izborima. Protiv toga su davidovičevci, dok se muslimani drže rezervirano. Vreme javlja, da su zastupnici SLS već prihvatili na sjednici svoga kluba mišljenje dra Korošca. Te informacije Vremena treba na svaki način primiti sa rezervom.

Govori radičevaca Dragutina Kovačevića i Stjepana Uroiča u Skupštini pobudili su opću pozornost. Kovačević je izjavio, da Hrvati ne će ostaviti Skupštine, nego da će čekati, da ih vlada izbací i tek onda će ići iz nje. Stj. Uroič je pri koncu sjednice od srijede branio HSS od očitaka o komunizmu te istakao, da hrvatski seljak nije komunist. Zatim je govorio o sadržaju republikanizma HSS te završio svoj govor riječima: „Ako nas, gospodo vladinovi, predstavnike hrvatskoga naroda, istjerate iz ove Skupštine, mi znamo, da će doći čas, bez obzira, da li vi poništite ili

— i to tako, da narodni interesi budu u skladu sa idejom čovječnosti i općim međunarodnim težnjama za trajnim mirom.

5. Blok isključuje diktaturu svake vrsti. Stoji u politici na načelu narodnog sporazuma i seljačke (ljudske) demokracije, a u privrednim pitanjima na načelu staleškog sporazuma i saradnje.

6. Blok će izvoditi sve potrebne društvene reforme i to stoji na načelu održanja privatne svojine, koje treba da se uređuju u duhu socijalne pravde i u smislu socijalnih dužnosti. Privredni život našeg naroda, naročito seljačkog, ima se razvijati na združnim načelima.

Beograd, 22. III. 1925.

Za jugoslavenski klub dr Korošec, za klub demokratske stranke Ljuba Davidović, za hrvatski seljački klub Pavle Radić, za jugoslavensku muslimansku organizaciju dr Hrasnica.“

ne naše mandate, kad će vam suditi šumadijski seljak“.

„Šta ga ne ubiju!“ U listu Zjednica, što ga u Rosario de Santa Fe izdaju južnoamerički Hrvati, čitamo, da je tamošnji generalni konzul naše države lvo Grisogono izjavio uredniku buenosaireskog Jadrana, govoreći o svojem putu kroz čilensku republiku, ovo: „Svuda, gdje god sam bio, naš se svijet samo čudi, zašto vlada u Beogradu trpi, da Stjepan Radić tako dugo radi oko rušenja temelja naše države, i vjerujte mi, da sam od bistrih naših Dalmatinaca čuo barem stotinu puta ovu strašnu riječ: Šta ga više ne ubiju! i šta puštaju, da Radić toliko smučiva naš neuki svijet“. Dakle g. konzul ističe bistrinu Dalmatinaca, koji propovijedaju Radićevu ubijstvo, te tim hoće da cijelom svijetu kaže, da je to najzgodnije rješenje jugoslavenskog državnog pitanja. Lijepo!

Novi narodni zastupnici. Radi odreke na drugom mandatu nekih zastupnika dolaze na njihova mjesta: prota Dušan Kecanović (sam. dem.), Franc Kremžar (SLS), Izmetbeg Gavran Kapetanović (JMO), dr Žan (Rumunj, rad.), Samuel Schumacher (Nijemac), Murad Idrizović, Osman Asanović i Petar Petrović.

Program bloka nar. sporazuma.

U nedjelju 22. o. m. prigodom otvora verifikacijske debate u Skupštini uzeo je riječ Ljuba Davidović te pročitao program bloka narodnog sporazuma i seljačke demokracije, koji glasi:

I. Parlamentarne stranke, koje su do sada bile udružene pod nazivom opozicionog bloka, osnivaju stalnu parlamentarnu zajednicu pod imenom „Blok narodnog sporazuma i seljačke (ljudske) demokracije“ i nastupaju u narodnoj skupštini kao jedna cjelina u svim pitanjima, u kojima se radi o skupnoj politici ove zajednice. Organi bloka jesu predstavnici izvršnog odbora (uži i širi) i skupna sjednica narodnih poslanika.

II. Ovaj blok uzima za osnovu svog radnog programa deklaraciju Davidovičevu od 12. VIII. 1924., koja će se upotrijebiti drugim potrebnim zakonskim predlozima naročito

zakonom o jamstvima sudske nezavisnosti, o slobodi štampe, o slobodi sa-tajanja i udruživanja, zakonom o samoupravi seoskih i gradskih općina i t. d.

Načini sprovođenja posljednjih izbora dokazuju hitnost zakona, kojim će se snažnije zaštititi sloboda izbora i točno označiti odgovornost organa, koji sudjeluju pri vođenju izbora, pooštriti kazne i propisati ubrznani postupak za suđenje krivcima. Verifikaciju poslaničkih mandata da vrši sud.

III. Osnova političkog rada sastoji se iz programatskih načela, koja su već bile djelimično izražena u saopćenju predsjedništva HRSS od 24. IX. 1924. i to poimence:

1. Stranke bloka, stojeći na načelu ravnopravnosti Srba, Hrvata i Slovenaca, složne su u tome, da je država SHS jedna cjelina, čije su granice

posebnim hodočašćem u Rim. Od članaka ističemo osobito onaj dra Stj. Z.: U podzemnom Rimu te onaj dra K. Dočkala o crkvi sv. Petra. Natoplije preporučamo.

„Luč“, god. XX. br. 6. Vrlo nas veseli, što možemo sa ponosom istaknuti ovogodišnju Luč, glasilo hrv. kat. društva. Jer Luč, koja je izvala više ili manje kurburila te doživljavala peripetije u uredničkim nacrtima, ove godine je došla pred nas kao nikad. Pet ukusnih pisanih svazaka, u kojima je puno bogatog, da čak o sadržaja. Ove godine je Luč čisti dački list, i ona svoju zadaću uzorno vrši. Mi ne možemo a da ne čestitamo solidnom uredništvu, koje je ove godine Luč dovelo do bez sumnje najboljeg lista hrvatskog katoličkog pokreta. Broj, koji je pred nama, donša prilog J. M. Ujevića, D. Sudete, S. Podoljšaka, J. Velniča, Hercega i R. Benkovića. — Svim prijateljima društva preporučamo da podupru Luč, da nam se u svojoj jubilejnoj godini što jače rasplamsa.

„Socialna Misel“, br. 2. Primili smo drugi broj ovogodišnje Socialne misli, te vrlo dobro uređivane revije. Ovaj broj je posvećen uglavnom problemima katoličanstva u Jugoslaviji, a na uvodnom mjestu sjeća se uredništvo pete godišnjice smrti dra Petre Rogulje. Od članaka osobito ističemo onaj Petra Grka o pitanjima hrvatskog katoličkog pokreta te članak V. Schweigera o potrebi udruženja katolika u Jugoslaviji. Članak dra I. Sarića i ističe potrebu ojačanja veza Hrvata i Slovenaca.

Iz naučničke književnosti. Deset tisuća

hrvatskih naučnika nijesu dosad imali svoga štiva. Tu prazninu ispunio je „Mlad i Radiša“, list trgovačke, obrtničke, industrijalne i poljodjeljske omladine. List se uređuje prema posebnim potrebama naše privredne omladine, a način pisanja nastoji se dovesti što više u sklad sa stupnjem razvika i mogućnošću shvaćanja naših naučnika. Izbor gradiva je takav, da može poslužiti i kao pomagalo kod obuke u segrskoj školi. Zabavno štivo uvijek je birano tako, da bude blizu životnim prilikama, u kojima se nalaze naučnici. Tako je u 2. broju, istiniti opis naukovanja jednoga našeg vrijednog obrtnika iz njegova pera pod naslovom: „Slavkovo naukovanje“. U vezi s tisućogodišnjicom hrvatske državnosti opisano je Tomislavljevo vladanje, a preneseno su i Nazorove pjesme o tom događaju. Mladež voli pustolovine, putovanja po dalekim krajevima, paje donesen zanimiv i dirljiv prikaz „Brodolom na vrazjim pećinama“ iz pera Rudolfa Crnića. U članku „O Sahari“ govori se o važnom i napornom radu oko osvajanja ove pustinje za ljudsko bitavalište. Ostale stvari: „Oduka“ „Jedan junak“, „Svijest i snage mladoga Hercegovca“ nastoje razviti u mitažni nutarnju stalnost, odlučnost i nepokolebivost, te stvoriti iz njih prave ljude. Kratec su stvari pk. dr A. Radića: „Povijest“ i „Malo o šali“. Po običaju su dodane Svaštice, Šale i zanimivi Listak. — List zaslužuje svaku preporuku, te bismo svi, a osobito poslodavci i učitelji morali nastojati da dolazi u ruke onima, kojima je namijenjen, kako silni trošak i trud, što se u nj ulaže, ne bi ostao uzaludan.

FEUILLETON.

„Zvuci iz katakomba“. Opće poznato najbolje hrvatsko katoličko pjesničko djelo, zbirka pjesama Zvuci iz katakomba od dra Velimira Deželica st., prvaka među katoličkim pjesnicima i piscima, izašlo je ovih dana u drugom izdanju. U tim prekrasnim pjesmama dočarava nam pjesnik likove, momente i veličnu kršćanskih katakomba. Kroz ove divne stihove gledamo stari, poganski, razvratni, oholi Rim, pod kojim su se ispod zemlje skupili ljudi i slušaju riječ staroga ribara. Pjesnikova nas fantazija skladnim ritmom vodi slikovitim tragom prvih kršćanskih mučenika na klisuru, gdje je „na piramidu prošlih boli stavio sveti Spasa svoj krst“. Te pjesme kršćanskih patnika, mučenika i pobjednika, isprepletene osjećajima i mislima sadašnjosti, zanose nas i oduševljavaju, uzdižu i jačaju neobičnom snagom. Zato je ovo pravo melem-štivo za svaku dobru dušu. I baš ove svete godine, gdje su oči svižane nas uprte u Rim, ovi nam „Zvuci iz katakomba“ u ovom divot-izdanju dolaze kao spomen na najljepšu umjetničku tvorevinu, koju je hrvatskom narodu i Rimu dao i posvetio prvak katoličke poezije. Djelo je izašlo nakladom Pijeva društva u Zagrebu u počast 60. godišnjice pjesnikova života. To je opremom i sadržajem pravo divot-izdanje, najljepša, najdojstojnija i najukusnija knjiga hrvatske katoličke literature uopće i najljepši dar prigodom ovog Uskrsa. Stoji 50.— Din.,

poštom Din 2—više. Naručuje se kod Narodne Prosvjete u Zagrebu, pošt. pret. 109.

„Život“. Primili smo prvi broj ovogodišnjeg „Života“. Ovrme ovaj časopis ulazi u svoju šestu godinu. Kako čujemo, ovaj je časopis u zadnje doba dobio toliko preplatinika, koliko nijedan naš naučni časopis. I taj broj raste. Mi kažemo svojim čitateljima: Uzmi i uvjeri se sam o važnosti „Života“. — Sadržaj prvog broja nimalo ne zaostaje za onim prošlih godina. Vrlo su aktualna pitanja i načelne naravi. Taj je sadržaj: Jubilejska godina; Dr F. R. O početku vjere i čudoreda; Metapsihizam i okularne znanosti; S. Otkada je čovjek na zemlji?; P. Sadhu Sundar Singh; A. A.; Škodi li čistoća zdravlju; Dr I. Merz Katolička liturgija i nekoji obračuni; M. Pio XI. o katoličkoj političkoj akciji; Wilson; Katoličke smjernice načela i rada; Krist, Budha i Schopenhauer; Šišić o postanku vjere; Šišić o istočnom rasulu; Može li papa koga riješiti prisage? — Prof. Srkulj o Husu; Šlesko pitanje u Engleskoj; Jesu li pigmeći prvi ljudi? — Nešto o hipnozama; — Prvi je broj raspačan. Još ima nekoliko malo istisaka u zalih. Koji su tako sretni i primili ovaj časopis ove zadnje tri godine, moći će se kasnije pohvaliti, da posjeduju čitavu biblioteku najaktuelnijih nauki i točno riješenih po katoličkoj pisci. Preplata je 36 dinara (daci 25) i šalje se: Zagreb 1/147, Palmotić 31, Uprava „Života“.

„Mladost“, br. 3. Primili smo treći broj izvrsno uređivanog omladinskog lista Mladost. Sadržaj je posvećen svetog godini, u kojoj će učestvovati i naši omladinci svojim

Istup iz Davidovićeve stranke. Bunjevac dr Luka Plesković, koji je bio biran na opozicionu listu Milana Grola u Vojvodini, najavio je Davidoviću svoj istup iz demokratskog kluba radi govora Grola na sjednici verifikacionog odbora. Dr Plesković će ostati izvan stranaka, dok se ne osnuje nova autonomistička stranka Vojvodine.

Vođe opozicije kod poslanika češkoslovačke republike. Tek ovih dana u javnost je došla vijest, da su 19. o. mj. bili od češkoslovačkog poslanika g. Šebe pozvani vođe opozicije dr Korošec, Davidović i dr Špano, kojom prigodom im je priradio poslanik Čajkanu.

Dr Grga Anđelinović je prigodom debate o verifikaciji u Skupštini uzeo riječ. O njegovom se govoru na najlaskaviji način izražava splitska *Pobeda*, jer da je dr Anđelinović govorio kao integralni Jugosloven. *Pobeda* naročito ističe, da su nekim njegovim stavkama više odobravali radikali negoli njegova stranka, te da su Radićevci izjavljivali svoje negodovanje nad tim *orjunaškim* govorom. Eh, pa šta ćemo! Za dra Grgu je, kako se čuje, glasovao i sam predsjednik direktorija Orjuna dr Ljuba Leontić.

Frankovci se nude radikalima. Prošle sedmice su frankovački vođe Hrvoj, dr Šufflay i dr Pavečić bili u Beogradu. Notirajući njihovo putovanje opozicijska štampa ih je napala, da se nude radikalima i Pašiću, s kojim je dr Šufflay i razgovarao.

Lord Curzon umro. U petak 20. ožujka umro je bivši ministar vanjskih poslova Velike Britanije lord George Curzon. Bio je tip engleskog imperijaliste te je sve stvari prosudivao sa johnbullskog, velikoengleskog stanovišta te je nada sve bio zagovaratelj protivruske antiboljševičke fronte gledajući u sovjetima konkurenta Engleske u poslovima dalekog istoka te britske Indije. Više marljiv nego talentiran uspeo se od časti državnog tajnika do ministra vanjskih poslova u ratnom koalicionom kabinetu Lloyd Georgea, gdje se nije osobito isticao. U kasnijim vladama konzervativne stranke, koje je bio član u velikaškoj kući, započeo je politiku engleskog interesa, radi koje su ohladnjeli englesko-francuski odnošaji.

Neredi u francuskom parlamentu. U francuskoj komori došlo je 20. o. mj. prigodom rasprave o okružnici francuskih kardinala, kojom se ovi obaraju na Herriotovu vladu radi protivcrkvene politike, do burnih prizora. Herriot je uzeo riječ te nazvao pismo kardinala uvredom republike izjavivši ujedno, da je pripravan poštovati katolicizam katakomba, ali ne katolicizam banaka. Zastupnik opozicije Ferronayes je sred velike buke dobio Herriotu, da vrijeda katolicizam silom odalečiti. Došlo je do tučnjave između bloka lijevice te desnica, koja je svršila glasovanjem o poverenju vladi. Upadno je, da skrajna desnica nije glasovala protiv vlade, nego se ustegla, tako da je vlada zadobila ogromnom većinom glasova poverenje komore.

Pomorska baza u Singapuru. Engleska hoće na svaki način da održi vrhovnu vlast nad morem. Posjedujući Gibraltar i Port Said hoće sada da utvrdi i treću vrlo važnu luku Singapuru, koja otvara prolaz iz indijskoga oceana u kitajsko more. Na

sjednici donje kuće je nakon govora prvog lorda admiraltete Bridgemaona opravdanosti povišice izdataka za ratnu mornaricu u iznosu od 5 milijuna funta uzeto u pretres pitanje izgradnje ratne luke i pomorske baze u Singapuru, za što treba 11 milijuna funti. Bridgemaon je izjavio, da je pomorska baza u istočnoj Aziji engleskoj mornarici vrlo potrebna. 1924. g. da su sve države sagradile 228 novih bojnih brodova, a ove godine da će graditi 352, a od tih otpada na Englesku samo 30. U ime opozicije govorio je MacDonald te istakao, da gradnja pomorske baze u Singapuru znači izazivanje žutoga plemena.

Predsjednik pruske vlade dr Marx je morao da radi vrlo slabog parlamentarnog položaja (opozicija broji isto toliko glasova, koliko i vlada) dade ostavku. Očekuje se, da će na njegovo mjesto doći za predsjednika vlade jedna činovička ličnost.

Za predsjednika Reicha kandiduje sedam lica, od kojih ima najviše izgleda kandidat demokrata i ministar predsjednik Baedera dr Hellpach te kandidat desničara dr Jarres.

Konferencija Male Antante odgođena je, da Grčka dobije vremena da uđe u Malu Antantu. Plan dra Beneša je, da se oko Male Antante okupe države istočne Evrope, tako da bi Evropa bila podijeljena na tabor istoka (Mala Antanta) i tabor zapada (Velika Antanta sa Njemačkom) koji bi jedan drugome garantirali današnje teritorijalno stanje. Međutim se protiv ovoga plana dižu češki agrarici, koji bi htjeli da dode do jednog slavenskog bloka, kako misli i Masaryk.

Novi izborni zakon u Japanu. U japanskom parlamentu usvojen je zakon o općem i jednakom izbornom pravu za muškarce. Zakon je usvojen nastojanjem demokratske stranke, koja ima sada veliku većinu u parlamentu. Prigodom debate na toj odlučnoj sjednici došlo je do burnih prizora. Goste parlamenta je taj dan nadzirala policija, koja je kod njih našla i zaplijenila mnogo revolvera i noževa, jer se činilo, da će doći do krvi, budući se feudalna opozicija nije mogla pomiriti sa pobjedom demokratskog prijedloga. Po novom zakonu ima pravo biranja svaki muškarac od 25 godina naprijed, ako živi šest mjeseci u istom izbornom okrugu te ako plaća više od tri jena izravnog poreza. Broj izbornika je novim zakonom narasao od tri milijuna na tri naest.

Španjolska diktatura se ruši. Španjolski diktator Primo de Rivera se svojom politikom, koja je zemlju dovela u težak položaj, potpuno diskvalificirao. Njegovo progibanje katalonskog nacionalnog pokreta je silno ogorčilo Španjolce, a njegovi neuspjesi u Maroku, koji živi šest mjeseci drži samo još par primorskih mjesta, počeli su da pripravljuju smrt njegovom vojničkom direktoriju. Govori se, da kralj Alfonz misli da otpusti de Riveru te da predade vodstvo države grofu Romanones, onome čovjeku, koji ga je u svojstvu predsjednika Senata, pred godinu i pol, kad je de Rivera počeo da pravi bezakonja, ozbiljno sjetio njegove zakletve zemaljskom ustavu.

Belgijanci obnavljaju porušene krajeve. Belgijski ministar financija izvijestio je u Senatu, da su skoro svi ratom porušeni krajevi obnovljeni. Od 1.300 porušeni javnih zgrada treba ih samo još 69 podignuti. Privatnih kuća bilo je porušeno preko 100.000. Treba ih sazidati samo još 2.500.

Kovinarski štrajk u Italiji, koji je trajao skoro sedmicu dana, potpuno je prestao. Fašistički kovinarski sindikati su štrajkovali samo dva dana, dok su socijaliste štrajkovali pet dana. Sindikati su se nagodili sa Savezom talijanskih industrijalaca. U pojedinim pokrajinama, kao n. pr. u Turinu te u Trstu štrajk je najdulje potrajao.

Pred krizom u Rumunjskoj. General Avarescu, vođa rumunjske pučke stranke, izjavio je u jednom razgovoru, da očekuje svaki čas pad Bratianuove vlade, koja je svojim zakonodavnim radom i svojom krivom gospodarskom politikom otela Rumunjskoj sve simpatije inozemstva. Kao nasljednicu liberalne Bratianuove stranke označio je Avarescu rumunjsku pučku stranku.

Orlovski vijesnik.

Konstituirajuća skupština Krešimirovog Orlovskog Okružja u Šibeniku. U utorak, 24. t. mj., održana je konstituirajuća skupština Krešimirovog Orlovskog Okružja u Šibeniku, kojeg se djelokrug proteže na šibensku i zadarsku biskupiju. Na skupštini su bila zastupana skoro sva bratska društva na spomenutom teritoriju. Iza izvještaja privremenog odbora pročitan je poslovnik Okružja te izabran upravni odbor sa bratom Pavlom Doko, poddirektorom Zadr. Gosp. Banke, na čelu. Izabran je i okružni predsjednički zbor, nadzorni odbor (preglednici) i časni sud. U slučajnostima palo je više zgodnih prijedloga za unapređenje i proširenje orlovske misli u sjevernoj Dalmaciji. Svi dopisi neka se šalju na tajnika Okružja: Antun Radić, svećenik - Šibenik.

Naši dopisi.

Kljake, 20. ožujka.

Nemio gost.

Između ostalih nedaća: glada, neroda, bez škola i zapuštenosti u svakom pogledu uvukao se nemio gost, vuk, koji svagdanom davi po desetak vunjači i kozjači. Ovoga ni starci ne pamte. Po tri četiri zajedno. Jedno ti je blagu, na koje nabasa. Viđa se njih više oko kuća i bližnjih ogradā, te narod živi u strahu. Narod sela: Gradca, Ružića, Otavice, Moseća — Sedramića, Umljanovića, Kljaka, Čavoglavla i Mirlovićpolja sa svakom oprezom pušta blago na pašu, koje odrasli čoban mora uvijek da prati. Uz svu pominju ipak zaharnja, odnese i udavi.

Narod nema, čime da se obrani od ove nemile zvijeri, a vlastima ni briga, da u tome narodu pomognu! Dosad bi se vlasti zauzimala, pa određile „hajku“, da ih barem poplaše. A sada? Ništa! Pitali bismo nadležne te varošane i građane: Bi li oni mirni bili i prekrštenih ruku stali, kad bi se radilo o njihovoj šteti i interesu? Da, onda bi se pokucalo na vrata svakoga, koji bi im mogao pomoći! Deh! do koga je, neka pomogne ovome siromašnom i zapuštenom narodu. Poglavarstvo u Kninu neka naredi Općini u Drnišu, da upriliči hajku, a narod će im biti pri ruci i zahvalan ostati.

Jesam li podmirio pretplatu?

Gradske vijesti.

NAŠIM PRIJATELJIMA.

U zadnje vrijeme, kroz niti mjesec dana, državno odvjetništvo podnosi protiv našeg odgovornog urednika nove tužbe protiv članaka izašlih u našem listu. Jedva je prošlo dvadeset dana da je naš odgovorni urednik osuđen radi notica prenesenih iz beogradskog Balkana te drugih novina na 20 dana zatvora, državno odvjetništvo traži od suda da se protiv nas postupa

1. radi članka Ne prodavajte svojih duša!, kojim da se uvrijedilo članove kraljevske vlade, koji pripadaju radikalnoj i samostalnodemokratskoj stranci, te dra Drinkovića;

2. radi uvodnika Što sada? u 5. broju;

3. radi članka našega predsjednika Stj. Barića Treba ustrajati!

Oba gorgesomenuta članka izašla su i u drugim listovima, odakle smo ih mi prenijeli, a nijesu bili plijenjeni ni u Seljačkim Novinama, ni u Jadrani, a ni u našem listu. Sada nakon mjesec i više dana, što su izašli ti članci, državno nas odvjetništvo tuži te ako bude naša Narodna Straža osuđena, bit ćemo izvrgnuti osjetljivim novčanim kaznama, a naš odgovorni urednik možda i zatvoru.

Stoga molimo naše prijatelje, da nas i najmanjim doprinosom pomognu, kako ne bi na čiju radost prestao izlaziti i ovaj jedini hrvatski list sjeverne Dalmacije i našeg hrvatskog Šibenika.

Za izgradnju naše luke došla je u srijedu naročita komisija iz Splita, u kojoj su bili inž. Jeftović, kao delegat generalne direkcije željeznica, zatim gg. Argazon, Stipanović, Lapena, inž. Nonveiller i Golubović. Komisija se pregledavajući stanje luke i željezničkih naprava uvjerila, što je potrebno za proširenje šibenskih lučkih objekata. Šibenska općina je komisiji u počast priredila objed u Hotelu Kosovo, a poslije podneva su članovi komisije u pratnji članova uprave društva za promet stranaca te trg. udruženja motornim čamcem pošli do donjeg slapa Krke, odakle su autom preko Knina prosljedili put na Gračac. Jedini se delegat zagrebačke željezničke direkcije povratio u Šibenik, da potanji prouči pitanje proširenja kolodvora i pristavljanja nekoliko novih tračnica, kako bi se za vremena moglo sve pripraviti, da se omogući nesmetano obavljanje povećanog prometa iza otvorenja ličke pruge. Isti je delegat posjetio i prugu Drniš-Velušić, poradi koje je bio izbio spor između društva Monte Promina i ostalih interesanata. Članovi komisije su dobro uvidjeli važnost

šibenske luke, te su 'naročito izjavili, da je njezina izgradnja moguća, jer je skopčana sa razmjerno malenim troškovima, što je za današnje naše prilike od osobite važnosti. Osim toga ni šibenci nijesu stavljali takve zahtjeve, kojih bi ostvarenje dolazilo u pitanje, jer su računali sa činjenicama, koje postoje. Baš radi toga su delegati i ponijeli sobom iz Šibenika najbolje utiske obećavši, da će se zauzeti za njegove prometne potrebe. Mi bismo samo htjeli, da utiske, što su ih delegati ponijeli sobom u Beograd, ne ostavu za sebe u Beogradu, jer bismo onda opet bili na starome.

Uskrni broj „Narodne Straže“ izaći će u povećanom opsegu. Stoga molimo sve naše cijenjene suradnike, da nam navrijeme pošalju svoje stavke. Upozorujemo na to i cijenjene oglašivače, da nam navrijeme pošalju svoje oglašje.

G. A. Salvato, član praške loperne, pjevao je u Stolnoj crkvi na Blagovijest krasni *Ave Maria* od Jonthy. Glas g. Salvata je u tom teškom komadu dao jedan doista rijedak umjetnički užitek. Fina nijansa glasa, koja dolazi do sjakog izražaja,

ostavlja jedan ugodan osjećaj, a punina glasa te materijal, koji dolazi u visokim notama do temperamentnog izražaja, odaje dobru školu. G. Salvaro je obećao, da će i za uskršnjih blagdana još koji put pjevati, a mi bismo bili veoma sretni, kad bismo ljetopu njegova glasa slušali i u jednom koncertu svjetovne glazbe.

Novo skladište pokućstva otvorio je g. Rikard Delfin u ulici sv. Frane u prostorijama bivšeg Kina „Edison“. G. Delfin je sa dobrim ukusom izložio vrlo lijepo izdijelane dijelove pokućstva, tako da se gradanstvo našlo ugodno iznenađeno pred novim izlozima.

Promjene u biskupiji. Dosadašnji upr. župe Lepenica v.č. don Vallazar Vijolić imenovan je upr. župe u Betini, a upr. župe Betina v.č. don Ferdo Mrakovčić upr. župe u Prgometu. Uprav. župe u Lepenici imenovan je pensionirac v.č. don Josip Dujmov.

Šibenčanin svladao atlete po zanatu. Prošlih dana u Gradskom kazalištu producirala se u gimnastičkim vježbama braća Sreders. Na izazov za hrvanje sa atletima javio se domaći sin g. Šime Kuvač te je kod prvog sudara pobijedio mladeg brata u 13 i po min. Prvi sudar sa starijim bratom, koji je premoćniji od mladega, završio je neodlučno, ali je g. Kuvač u drugom sudaru pobijedio i starijega Sredersa u 12 i po min. G. Kuvač nema nikakve veće gimnastičke odgoje, te je stoga njegov uspjeh postignut prirodnom snagom bez vježbe to veći, pa je s pravom zaslužio hvalu šibenske publike, koja aplauzima nije štedila.

U Gradskom kazalištu počinje danas gostovanje povlašćenog državnog pozorišta *Santić*. Gostovanje će trajati do 5. travnja, a na repertoaru su dramska djela Nušića, Pecije Petrovića, Schönhera i drugih dramatika. Gostovanje počinje večeras sa Nušićevom komedijom *Sumnjivo lice*.

Klanjanje u Stolnoj Bazilici. Dojučice srijede (1. travnja) u podne počinje pobožnost 40-satnog klanjanja Svetotajstvenom Isusu u Stolnoj Bazilici sv. Jakova. Svake večeri se pobožnost zaključuje svećanim pjevanjem Pavečernje, propovjedu i blagoslovom.

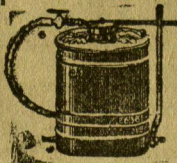
Sastanak „Zore“. Inicijativom Hrv. kat. žen. prosvj. društva „Zora“ u prostorijama Badžane održan je prošle nedjelje 22. t. mj. prvi skupni sastanak svih mjesnih ženskih katoličkih prosvjetnih udruženja, koji je u svakom pogledu potpuno uspio te bio vrlo brojno posjećen. Iza oduševljenog proslava predsjednice „Zore“ gđe M. Kaštelan, gđica Marketa Škarica je s mnogo razumijevanja i osjećaja deklamirala lijepu pjesmu „Videnje o tisućljeću“ od Fr. Zeca. Prof. T. Tomašić je zatim održao niteresantno predavanje „Uloga katoličke žene u moderno duba“, kojim je sve prisutne oduševio za ženski katolički pokret. Još je g. ca Zdenka Šupuk tako uspjelo deklamirala šaljivu pjesmu „Mijo i macan“, da je pobrala zasluženi buran aplauz. Slijedili su izvještaji rada Gospojinskog pomlatka „Zore“ i Organizacije kat. učenica. U slučajnostima je progovorio i v.č. don Ante Radić te istakao potrebu i korist organizovanja ženske osobito učeće omladine.

Uprava „Šibenske Glazbe“ ovako se konstituirala: Predsjednik dr. Justo Matačić, potpredsjednik don Ante Radić, tajnik Dragutin Vidović, blagajnik Jakov Terzanović, odbornici:

Vinko Vučić, Vinko Šupuk i Iva Čičin-Šain.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počaste uspomenu *Jurja Grimani*: Josip Velić (Omiš) din. 200; Obitelj Sersić i Oskar barun Lalić (Knin) po din. 100; Stipe Karković din. 50; Ivan Fulgosi, Stana Grubišić, Andrija Tešija i Ferdo Erega po din. 30; Obitelj Hinka Bulata, prof. Lj. Nardini i Katica ud. Zenić po din. 20; Ugo Fosco, Vinko Šupuk, Ivo Vučić pk. Andrije, Antun Vodanović, Luka Tikulin, Ivan Kuzmić, Šime Bianchi, Frane Pasini, Toma Bumber, Petar Grubišić porez. čin., don Jerko Jurin, Obitelj Battigelli i Nikola Skalić po din. 10. Da počaste uspomenu *Ivanice Prgin*: Vladimir Kulić din. 20 te Aleksandar Šupuk din. 10. Da počaste uspomenu *Petra pl. Caralpeo*: Obitelj Vladimira Kulića din. 30 te Vinko Vučić din. 10. Da počasti uspomenu *Jelke Katalinić*: Obitelj Vladimira Kulića din. 30. Da počaste uspomenu *Ljubomira Jurica*: Jerolim Drag. Defilipis i Mileva Defilipis rod. Kušar po din. 20; Slavimir Sinčić din. 15. Da počaste uspomenu *Luce ud. Vatavuk*: Ante Erga din. 20 te Damjan Skočić din. 10. Da počaste uspomenu *Božice Juras*: Petar Baranović pk. Miška, Ante Erga i Ivan Maglica po din. 20. Da počasti uspomenu *Šime Kulišića*: Ante Franić din. 20. Da počasti uspomenu *Pavle Ljubić*: Dr. Frano Dulibić din. 50. Da počaste uspomenu *Dušana Stipčevića*: Obitelj Zorović din. 30 te prof. Rado Nesanović din. 20. Da počasti uspomenu *Melka Radulovića*: Ante Tikulin din. 10. Da počaste uspomenu *Vice Perketa*: Frane i Tome Grubišić din. 20 te Dunko Aras din. 15. — Svima darovateljima Uprava harno zahvaljuje.

„CHAUVOIR ALA VERMOREL“ PEREKOSPORA PRSKALICE

poznate su kao najbolje na svijetu. Samoprodaja i stalno stovarište kod:

Trgovina goodjem i prometno d. d. Subotica.

Dobro sortirano stovarište svih sastavnih dijelova.

Na veliko! Na malo!

Adresa za pisma:

BARZEL, Subotica.

OSJEČKA TVORNICA KOŽA D. D. OSIJEK d. g.

preporuča svoje specijalne fabrikate (proizvode) u priznato najboljoj kvaliteti kao: krupone, vratine, potbušine, kapice cigovane i nerbovane, glatke crne kravine i pitlinge, kao i strojno remenje u svim dimenzijama, te sa stipsom učinjeno šivače i vezače remenje u trajnoj izvedbi.

U slučaju potrebe izvolite se obratiti direktno na gornju tvornicu, pošto se bez upita ne stavljaju ponude.

Roba se izručuje samo samostalnim preprodavaocima uz stalne dnevne cijene.

Trouglasti znak je zakonom zaštićen.

Odlikovana Vošarnica GRGO ČULAR

Diplomirani pčelar i voštarski majstor
Dućan kod Sv. BARBARE - ŠIBENIK

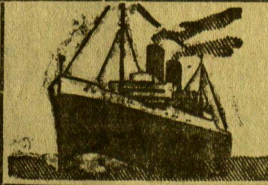
IZRAĐUJEM: sve vrsti svijeća, duplira, uskršnjih stojnica (cerea) sa svim urednim znakovima, iz prvorazrednog voska, brzo i solidno.

PRERADUJEM: prema želji sve vrsti svijeća iz voštanih ulomaka i okapina.

PRODAJEM: finog vrcanog MEDA naravnog sa mog uzornog pčelnjaka, na malo i veliko. Med je vanredne ljekovitosti za plućne bolesti, gripa, prsa, prehlade itd.

KUPUJEM: sve vrsti voštanih okapina, ulomaka i žutog voska.

Sve uz povoljne cijene!

Otprema putnika iz domaće luke SPLIT „COSULICH LINIJA“

Javlja ovim svim putnicima, koji su spremni za putovanje u JUŽNU AMERIKU

(Rio de Janeiro, Santos, Monteideo, Buenos-Aires) da je polazak njihovih velikih preokokeanskih parobroda

„Atlanta“ na 5. aprila 1925. iz SPLIT-SKE LUKE (Dalmacija.)

Parobrodi su moderno uređeni imaju dva vijka i vozu na naftu. Putnici su smješteni u poboljšanom trećem razredu, u trećem razredu kabina i u podpalubju. Svaki razred posjeduje moderno uređeni jedaci salon, salon za gospođe, kao i pušački salon. Putnicima stoji na raspolaganje cijeli parobrod, jer ne vozi putnika I. i II. razr.

Od kolike je važnosti za naše putnike, što se mogu ukrčiti u domaćoj luci, nije potrebno navadati - dosta je, što ne trpe velikih neugodnosti ni napora putujući po nekoliko dana preko stranih država. dok ne stignu u luku ukrcanja, a osim toga mogu se na parobrodu služiti svojim materinskim jezikom.

Glede osiguranja mjesta te ostalih uputa treba se obratiti na „COSULICH LINIJU“.

Glavno zastupstvo za Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca

Telefon 24-98. J. G. Drašković - Zagreb Cesta „B“ br. 3. ili na filijale u: Beogradu, Balkanska ul. 25. Ljubljani, Kolodvorska ul. 30. Velikom Bečkereku, Kralja Petra trg 4 ili Agenciji u:

Šibeniku, Josip Jadronja, obala

Sušaku, Károlinska cesta 161 J. Gj. Ivošević, Splitu FRANJO KUKULIĆ, Gružu IVO LOVRIČEVIĆ, Metkoviću NIKICA CAREVIĆ.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada
Glavna ulica 108.

Podružnica Šibenik

Brz. naslov *Gospodan*
Telefon br. 16 - Noćni 67

Centrala Ljubljana.

Podružnice:

Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad,
Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva
preko Din. 15.000.000.

Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne
lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje
najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove
povoljno, točno i brzo.